

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Evy Hudobovej v právnej veci žalobcu: **D.**, so sídlom X., W., L., S., S., spoločnosť Č. X., zapísaná v Registri spoločností v C., zast. M., advokátom, H. Č. 3, K., proti žalovanému v 1. rade: **JUDr. Š.S.**, K. Č. 1, K., správca konkurznej podstaty úpadcu K., a. s., S. Č. X., P. a žalovanému v 2. rade: **I.**, a. s., L. Č. 1, B., **o určenie pravosti a výšky pohľadávky 176 908 254,82 Sk**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. júla 2008 Č. k. 7 Cbi 294/2004-119, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. júla 2008 Č. k. 7 Cbi 294/2004-119 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca sa domáhal určenia, že jeho pohľadávka vo výške 176 908 254,82 Sk s právom na oddelené uspokojenie prihlásená v konkurznom konaní, je oprávnená.

Žalobca žalobu odôvodnil tým, že po vyhlásení konkurzu na žalovaného v 1. rade, pôvodný veriteľ – a. s. v likvidácii M., prihlásil svoju pohľadávku voči úpadcovi v žalovanej výške s právom na oddelené uspokojenie. Správca konkurznej podstaty pohľadávku poprel z dôvodu, že je evidovaná u úpadcu Z., a. s., P., ktorú i správca tohto úpadcu uznal v plnej výške. Pohľadávku z rovnakého dôvodu poprel i žalovaný v 2. rade.

Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobca si uplatnil voči úpadcovi pohľadávku titulom ručenia za záväzky predchodcu. Záväzky predchodcu prešli na Z., a. s., teda nie na úpadcu K., a. s. Poukázal na ust. § 69 ods. 3 Obch. Z. platného v čase rozdelenia spoločnosti (1999). Správca uviedol, že po rozdelení predstavovalo čisté obchodné imanie a. s. K. sumu 1 000 000,- Sk. Zároveň spochybnil, že žalobca je konkurzným veriteľom úpadcu.

Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení uviedol, že sú závažné pochybnosti, či je žalobca konkurzným veriteľom, pretože pohľadávka konkurzného veriteľa M., a. s., nebola postúpená v súlade so zákonom o konkurze a vyrovnaní.

Súd vykonal dokazovanie a zistil, že žalobca sa domáhal určenia, že jeho pohľadávka 176 908 254,82 Sk s právom na oddelené uspokojenie prihlásená v konkurze, je nesporná.

Uznesením Krajského súdu v K. zo dňa 09. mája 2003 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka K., a. s., P.. Veriteľ M., a. s., F. prihlásil do konkurzného konania svoju pohľadávku vo výške 176 908 254,82 Sk s právom na oddelené uspokojenie. Predmetnú pohľadávku poprel správca konkurznej podstaty úpadcu a. s. I..

Na základe úverovej zmluvy Č. 127/4/42/DE/98 zo dňa 04. 09. 1998 a. s. M. poskytla spoločnosti K., a. s., P. úver vo výške 2 000 000,- USD, z ktorého dlh ku 07. 05. 2003, predstavoval sumu 83 181 262,13 Sk.

Na základe úverovej zmluvy Č. 127/4/44/S/98 zo dňa 21. 09. 1998 bol a. s. M. poskytnutý spoločnosti a. s. K. P. ďalší úver vo výške 59 657 000,- Kč, z ktorého dlh predstavuje sumu 93 726 922,69 Sk.

Spoločnosť K., a. s., zanikla bez likvidácie rozdelením na 5 nových spoločností (K., a. s., Z., a. s., A., s. r. o., Z., s. r. o. a A., s. r. o.). Z delimitačného protokolu súd zistil, že pohľadávky M., a. s., prevzala spoločnosť Z., a. s. Súd v tejto súvislosti poukázal na znenie § 69 ods. 4 Obchodného zákonníka, platného v čase rozdelenia spoločnosti ohľadne ručenia za záväzky zaniknutého subjektu do výšky čistého obchodného imania nástupcov.

Správca konkurznej podstaty a. s. M. prihlásil pohľadávku v konkurznom konaní 2K 226/2000 voči úpadcovi Z., a. s., ktorú správca tohto dlžníka uznal.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok spísanej formou notárskej zápisnice N 12/2004, NZ 12/2004 zo dňa 15. 01. 2004 vyplýva, že družstvo S. a D., L., požiadali o spísanie zmluvy o postúpení pohľadávok. Postupca (S....) postúpil svoje pohľadávky voči Z., a. s., P. (vzniknuté na základe uzavretých úverových zmlúv uzavretých medzi a. s. M. a a.s. K., a.s., Č. 127/4/42/DE/98 a Č. 127/4/44/S/98 prihlásené v konkurznom konaní) na postupníka (D. ...). Podľa bodu 3 zmluvy postupca konštatoval, že pohľadávky špecifikované v bode 1/ zmluvy získal od a. s. M. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 02. 10. 2003, ktorá nebola predložená.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok spísanej formou notárskej zápisnice NZ 319/2004, NZ 346/2004 z 26. 03. 2004 vyplýva, že správca konkurznej podstaty úpadcu M., a. s. postúpil družstvu S., svoje pohľadávky zo zmlúv o úvere (Č. 127/4/42/DE/98 a Č. 127/4/44/S/98), ktoré boli prihlásené v konkurznom konaní a ktorých právnymi nástupcami je päť spoločností v notárskej zápisnici uvedených.

K postúpeniu pohľadávok vzniknutých z uvedených úverových zmlúv došlo dňa 26. 03. 2004 z a. s. M. na družstvo S., ktoré z uvedeného dôvodu nemohlo dňa 15. 01. 2004 predmetné pohľadávky postúpiť na žalobcu.

Správca konkurznej podstaty M., a. s., prihlásil proti úpadcovi a. s. K. P., pohľadávku z uvedených úverových zmlúv na základe toho, že a. s. K. P. ako pôvodný dlžník bola rozdelená na nové spoločnosti, ktorých jednou je i žalovaný v 1. rade (úpadca) titulom

ručenia. Postúpením pohľadávok dňa 15. 01. 2004, bola postúpená len pohľadávka voči spoločnosti Z., a. s., P., nie aj voči ostatným nástupcom zaniknutej spoločnosti K., teda ani proti úpadcovi.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca sa nestal veriteľom úpadcu podľa § 7 ZKV, súd žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal, pretože žalobca nebol úspešný a žalovaní si trovy neuplatnili.

Žalobca podal proti rozsudku odvolanie podaním zo dňa 26. septembra 2008.

V odôvodnení odvolania uviedol, že odvolanie je podané podľa § 205 ods. 2 písm. f/, d/ O. s. p., nakoľko súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil a na základe vykonaného dokazovania, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Poukázal na to, že v oboch notárskych zápisniciach je jednoznačne uvedené, že už 02. 10. 2003, došlo k uzavretiu Zmluvy o postúpení pohľadávok na družstvo S., ktoré bolo preto dňa 15. 01. 2004 oprávnené postúpiť pohľadávku na žalobcu, ktorý sa stal veriteľom úpadcu. Nestotožnil sa tiež s názorom súdu, že postúpené boli pohľadávky len voči Z., a. s., P..

Ďalej poukázal na vyjadrenie správcu konkurznej podstaty úpadcu J. zo dňa 27. 12. 2004, v ktorom uviedol, že žalobca je veriteľom úpadcu a ďalej poukázal i na vyjadrenie správcu konkurznej podstaty úpadcu J. zo dňa 10. 03. 2006, v ktorom nepriamo uznal postavenie žalobcu ako veriteľa do výšky 1 milión Sk. Týmito závažnými skutočnosťami sa súd prvého stupňa nezaoberal. Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie resp. zmeniť a žalobe vyhovieť.

Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje so záverom vysloveným súdom prvého stupňa, podľa ktorého postúpenie pohľadávky nebolo v súlade s platným znením zákona o konkurze a vyrovnaní v znení zákona Č. 238/2000 Z. z., podľa ktorého (§ 7) pre platné postúpenie pohľadávky sa vyžadovala forma notárskej zápisnice.

Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že notárska zápisnica NZ 319/2004 z 26. 03. 2004, vykazuje nedostatky v spojení so Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 02. 10. 2003. Tvrdenie žalobcu, že uvedenou notárskou zápisnicou došlo k potvrdeniu postúpenia pohľadávok a. s. M. na družstvo S. K., nie je pravdivé z dôvodu, že text Zmluvy o postúpení pohľadávok z 02. 10. 2003, najmä jej prílohy A-037 je v rozhodujúcej miere odlišný od textu postúpenia pohľadávok uvedeného v texte notárskej zápisnice NZ 319/2004 a v nej uvedenej prílohe A-037. Z uvedených dôvodov konajúci súd dospel k správne právnemu názoru, že k relevantnému postúpeniu pohľadávok medzi a. s. M. a družstvo S. K., mohlo dôjsť až s účinnosťou od 26. 03. 2004.

Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 2) podľa § 212 ods. 1 a v súlade s § 214 ods. 1 O. s. p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je odvolanie žalobcu proti rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá a úlohou odvolacieho súdu bolo skúmanie, či súd prvého stupňa pri rozhodovaní vo veci postupoval v súlade s právnymi predpismi procesnými i hmotno-právnymi.

V žalobe uplatnenú pohľadávku si v konkurznom konaní prihlásil veriteľ pohľadávok vzniknutých z poskytnutých úverov na základe platne uzavretých úverových zmlúv, ktoré úverový dlžník nesplatil tak, ako bolo dojednané (v spore nebola táto otázka spochybnená). Veriteľom z úverových zmlúv bola a. s. M. (t. Č. v konkurze) a dlžníkom a. s. K. P. (neskôr rozdelená na 5 samostatných spoločností, pričom jednou z nich je tiež a. s. K., t. Č. úpadca). Po prihlásení pohľadávky akciovou spoločnosťou M. vychádzajúcich z predmetných úverových zmlúv, tento veriteľ postúpil pohľadávky na družstvo S.. Zmluva o postúpení pohľadávok (§ 524 Obč. Z.), sa v spise nenachádza a z obsahu notárskej zápisnice Č. MNZ 319/2004, N 346/2004 (na l. Č. 6) spísanej 26. marca 2004 vyplýva, že a. s. M. v likvidácii ako postupca a S. K. – finančné družstvo O., ako postupník uzavreli Zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávok podľa prílohy A-037 notárskeho zápisu. Z prílohy vyplýva, že ide o pohľadávku pôvodného dlžníka a. s. K. P. (IČO: X.), ktorého nástupcami sú spoločnosti K., a. s., P. – IČO: X. – JUDr. Š.S. – správca

konkurznej podstaty, Z., a. s., IČO: X. – správca konkurznej podstaty I. a ďalšie tri spoločnosti.

Podľa notárskej zápisnice Č. 12/2004 (na l. Č. 13) však družstvo S. K. pohľadávky z úverových zmlúv voči Z., a. s., P., postúpil tento subjekt na žalobcu už dňa 15. januára 2004.

Z uvedeného odvolací súd zistil, že správca konkurznej podstaty úpadcu úverového veriteľa (M.), si prihlásil svoje pohľadávky u úpadcu (jeden z nástupcov úverového dlžníka) podaním doručeným súdu dňa 13. júna 2003. Následne podľa tvrdenia žalobcu dňa 02. 10. 2003 došlo k postúpeniu pohľadávok na družstvo S. K., avšak nie formou notárskej zápisnice, ako to v danom čase vyžadoval § 7 ods. 4 zákona Č. 328/1991 Zb. o konkurzne a vyrovnaní v znení zákona Č. 238/2000 Z. z.

Podľa § 7 ods. 4 ZKV, ak došlo počas konkurzu k zmene veriteľa pohľadávky zo zákona alebo zo zmluvy, účastníkom konkurzu sa namiesto pôvodného veriteľa stáva nový veriteľ, ktorý túto skutočnosť oznámi súdu. Oznámenie súdu musí byť doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky, v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky spísanou formou notárskej zápisnice. K zmene účastníka konkurzu dochádza doručením oznámenia tejto skutočnosti súdu, najneskôr však do zverejnenia konečnej správy. Ak oznámenie nie je doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky a v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky formou notárskej zápisnice, súd rozhodne o neprípustení zmeny účastníkov konkurzu uznesením. Na zámenu sa nevťahuje osobitný predpis (§ 92 ods. 2 O. s. p.).

V danom prípade postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa na družstvo S. K., došlo z hľadiska ustanovenia § 7 platného ZKV právne účinným spôsobom až dňa 23. marca 2004, teda pred týmto dátumom sa družstvo S. K., nemohlo stať účastníkom konkurzného konania ako nástupca veriteľa, ktorý mu pohľadávku postúpil, teda tento subjekt preto nemohol právne účinným spôsobom v konkurznom konaní postúpiť predmetnú pohľadávku na ďalší subjekt tak, aby sa tento stal účastníkom konkurzného konania ako nástupca veriteľa prihlásenej pohľadávky. Táto skutočnosť vyplýva i z toho, že Krajský súd v K. v konkurznom konaní 7 K 20/03, upovedomením a výzvou zo dňa 15. apríla 2004, vyzval veriteľa S. K. finančné družstvo, aby si popretú prihlásenú pohľadávku uplatnil podľa

§ 23 ods. 6 ZKV. Žalobca sa teda nemohol skôr stať účastníkom konkurzného konania, ako prvý postupník po pôvodnom veriteľovi.

Odvolačí súd však zastáva názor, že i keby sa stal žalobca účastníkom konkurzného konania ako veriteľ úpadcu, pohľadávka v žalovanej výške nie je opodstatnená, mohol by nárok uplatňovať len titulom ručenia podľa § 69 ods. 4 Obch. Z. v platnom znení (do výšky čistého obchodného imania), ako to v konečnom dôsledku i správca veriteľovi S. K. uznal.

Odvolačí súd prijal názor, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nie je v rozpore s právnym predpisom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešným žalovaným trovy odvolacieho konania nepriznal, pretože im žiadne nevznikli a žalobca nebol v odvolaní úspešný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 23. júna 2009

**JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková